

ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

РЕЗИМЕ
ИЗВЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА
„Ефективност мера за заштиту вода од загађивања у циљу унапређење квалитета
воде (ЦОР 6.3)“

25. јануар 2024. године

Иако Република Србија напредује у остваривању потциља одрживог развоја 6.3, за реалну оцену ефективности мера заштите воде од загађивања потребно је унапредити њихово планирање и обезбедити адекватно праћење и извештавање о оствареним резултатима.

Потциљ одрживог развоја 6.3 Агенде 2030 односи се на унапређење квалитета воде смањењем загађења и удела непречишћених отпадних вода на глобалном нивоу. У Републици Србији његово остваривање се прати преко процента становништва чије се отпадне воде пречишћавају најмање секундарним третманом и учешћа водних тела која имају добар статус воде.

Од ступања на снагу Агенде 2030, у Републици Србији забележен је раст процента становништва чије се отпадне воде пречишћавају најмање секундарним третманом, раст учешћа пречишћених комуналних отпадних вода, као и раст удела водних тела са добрим статусом воде. Међутим, према подацима званичне статистике за 2021. годину, преко 70 одсто градова и општина и даље нема обезбеђен третман комуналних отпадних вода пре испуштања у реципијент.

Циљ ревизије био је да оценимо какви су резултати остварени у унапређењу квалитета воде кроз смањење загађења, елиминисање одлагања и свођење на најмању могућу меру испуштања опасних хемикалија и материја, смањење испуштања непречишћених отпадних вода, њихово рециклирање и поновну употребу (ЦОР 6.3).

Субјекти ревизије били су: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичка дирекција за воде, Министарство заштите животне средине и Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Спроведеном ревизијом утврђено је да циљеви заштите вода од загађивања подржавају остваривање потциља одрживог развоја 6.3, али није обезбеђено да се мере и активности спроводе на основу свеобухватног плана и прате преко усклађених и квантитативно одређених индикатора којима се утврђује и планирана динамика остваривања циљева. Због тога што поједина планска и подзаконска акта још увек нису донета или се њихове одредбе не могу применити, постојећим планским и подзаконским оквиром у области заштите вода од загађивања није била обезбеђена потпуна, јединствена и усаглашена основа за планирање мера и активности заштите вода од загађивања на свим нивоима. Према броју планираних активности и износу средстава, најзначајније планиране мере за период од 2021. до 2023. године односе се на смањење уноса загађења од

концентрисаних извора загађивања за комуналне отпадне воде, али Акциони план за спровођење Стратегије није допуњаван у складу са одобреном реализацијом нових активности и не обухвата све активности које су се спроводиле, због чега не обезбеђује потпуне информације о планираном обиму и динамици активности.

Акционим планом за спровођење Стратегије управљања водама на територији Републике Србије за период од 2021. до 2023. године планирано је спровођење девет активности изградње, реконструкције или доградње постројења за пречишћавање отпадних вода са проширењем и реконструкцијом канализационе мреже. Део планираних активности није започет, док је код неких активности дошло до одступања у динамици њиховог спровођења, због чега су одложени планирани рокови за њихов завршетак, као и њихови ефекти. Због одлагања планираних рокова за завршетак активности, за годину дана је одложено планирано увећање изграђеног капацитета постројења за пречишћавање отпадних вода од 474.000 ЕС, док је увећање капацитета од 286.000 ЕС и повезивање нових 20.000 корисника на већ изграђено постројење за пречишћавање отпадних вода одложено за две године.

Републичка дирекција за воде доставила је Влади Републике Србије извештаје о спровођењу Акционог плана Стратегије за 2021. и 2022. годину који не садрже све потребне информације за адекватно праћење и анализу напретка у остваривању планираних циљева, мера и активности заштите вода од загађивања. Поред неусклађености утврђених почетних вредности индикатора и недостатка података о очекиваном утицају појединачних активности, део утврђених циљева остварен пре почетка примене Акционог плана за спровођење Стратегије и пре завршетка планираних активности, због чега није могуће потврдити да настале промене у односу на 2019. годину адекватно одражавају и остварење планираних циљева заштите вода од загађивања у циљу унапређења квалитета воде.

Индикатори потциља одрживог развоја 6.3, које објављују Републички завод за статистику и Статистичка јединица Уједињених нација, показују да је од усвајања Агенде 2030 у Републици Србији остварен напредак, али услед изостанка национално утврђених циљева и разлика у обухвату и вредностима ових индикатора, оцена напретка зависи од тога који се индикатори користе.

Државна ревизорска институција је након спроведене ревизије дала препоруке у циљу унапређења поступака планирања, праћења и извештавања о оствареним резултатима спроведених мера и активности заштите од загађивања, како би се обезбедила реална оцена ефективности предузетих мера за побољшање квалитета воде, у складу са потциљем одрживог развоја 6.3.